

tingen immediate til Collegium, eller ifrån Gruf-
 we-Bärgs-och Hammar - Tingen inkomma / iem-
 wäl och de Executions mål / som angå Collegii
 Oeconomiske Disposition, samt de stridigheter /
 som kunna upkomma om des Dommars rätta
 förstånd och uttydning. I lika mätto höra un-
 der Bärgs - Collegii Jurisdiction sådane Klago-
 mål / som Bruksidlarne emellan upkomma om
 Upp- och Ufdämningar / eller annan dylik tilfogad
 skada: Men sker det på andras ägor / som un-
 der Bärgwårken icke sorterar, hörer sådant til
 Domaren i Orten. Och alt hwad Collegium
 således resolverar och dömmar / det samma skal
 stånda fast och gilt / och ey widare än Kongl.
 Maj:ts Revision, när den tilböriligen effter Pro-
 cessen sökt blifwer / underkastat warda. ic. Til
 ytermera wisso hafwer Kongl. Maj:t detta med
 Egen Hand underskrifwit / och med des Kongl.
 Sigill bekräfta låtit. Datum ut supra.

FRIEDRICH.

Kongl. Maj:ts

284

Nådige

RESOLUTION

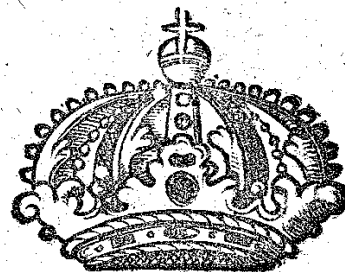
Och

Förklaring /

Uppå de Indelte Regementernes til
 Håst och Fot andragna Besvär.

Gifwen Stochholm i Råd-Cammaren den 16. Octob.

1723.

Cum Gratia & Privilegio S:æ R:æ Maj:tis.

STOCKHOLM / uti Kongl. Boktryckeriet uplagdt /

- Hos JOH. HENR. WERNER,
 Directeur öfwer alla Tryckerien i Riket. 1723.

R Kongl. Maj:ts Nådige Resolution och För-
klaring öfwer de ärender/ somdes trogne Krigs-
befahl af de indelte Regementerne til Häst och
Fot wid denna Riksdag uti underdånighet an-
dragit: Gifwen Stockholm i Nåd. Cammaren
den 16. October 1723.

R Kongl. Maj:tt hafwer Sig i Näder
låtit dessa ärender föredraga/ och efter öfwerläg-
gande med Riksens Ständer för godt funnit/
at öfwer hwar och et mål skanna i följande
slut

I.

B Egära Öfwerstarne i underdånighet/ at dem må lämnas
underrättelse af Kongl. Maj:tt och Collegierne om alla
de mål Regimentets hushåldningar angående/ som wid et och
annat tillfälle finnes nödigt/ at befalla och correspondera med
Landshöfdingarne eller Regimenteskifvarne/ såsom ock at de
må få weta/ när något beneficie hemman til underhåld bort-
förlånes/ hwilket alt härtils ei altid så noga skal wara skedt.
Kongl. Maj:tt finner i näder detta både skäligt och nödigt/ för
för Kongl. Maj:tt och Riksens tjenst som til Regimenternes
egit bästa; I synnerhet som 1684. års Reglemente i 12. §. tilläg-
ger Öfwerstarne insende och omwårdnad om alla Militiæ hem-
mans härd och bruk/ samt alt hwad Regimentets indelning
tilhör; Hwarföre är Kongl. Maj:ttis nådige willie/ at så wäl
des Cancellie, som Collegierne sådant i alla mål noga efter-
sewa.

2.

R Lagas öfwer det/ at oaktadt Kongl. Maj:ts nådige För-
klaring uppå Krigsbefällets besvär wid 1719. års Riks-
dag/ huru med Boställets synande och uphållspande förhållas
skal/

skal/ sådant icke blifwit efterkommit/ i det wid Husesynerne
hwarken methoden blifwit följd/ eller alla wederbörande in-
kallade och hörde/ långt mindre en rätt liquidation och repar-
tition dem emellan skedt; hwarigenom executionen för Huse-
rötan kommit at studsa/ så at bostället inmedertid ju längre
ju mer förwärras: Alt derföre begiäres/ at så snart Husesy-
nen är förrättad/ den samma genast/ oaktadt någon der utt
begången nullitet, af executoren til wärckställighet må be-
fordras/ och at Dommaren sedan må wara den klagande par-
ten för nulliteten ansvarig. Sammanledes anhålles/ at de
gamla Säteries bygningar på bostället/ som icke mera stå
at uplagas/ må så nedertagas och i stället characters bygning-
gar upfattas/ som förmenes för Regimentets reserve medel
kunna låta sig gidra Kongl. Maj:tt finner i näder hwad det
förra målet angår/ at när den wid denna Riksdagen faststälte
Husesyns methoden blifwer efterlefwad/ låra alla sådana klaga-
mål förekommas/ och hwad i så måtto härtils är felat/ kun-
na rättas. Hwad det senare widkommer/ är Kongl. Maj:ttis
nådige willie/ at wid de Husesyner/ som efter den nya faststäl-
te methoden komma at hållas/ skal noga ransakas/ om såda-
ne Säteries byggnader på bostället stå at uplagas/ eller de bö-
ra utdömmas/ samt huru wida någon bygningshjelp blifwit
dertill bewilliad/ och wederbörande all laga byggnad wid bo-
stället fullgiordt. Skulle då befinnas/ at någon föreslagen för-
ändring wore nyttig och nödig/ bör sådant angifwas hos
Krigs- och Cammar Collegierne samt Stats Contoiret, som der-
om hafwa at förordna. Om den omistelliga öfwerbbyggnaden/
för hwilken begiäres betalning wid omstiften med Officerarne,
är i den nya Husesyns methoden med mera förordnat.

3.

Anhålles underdånigt/ när Lönings-hemmanen/ medelst Lö-
boernes försumlighet/ af sig komma/ det Löningshafwarne/
måge nluta ersättning af Kongl. Maj:tt och Cronan/ för det
de/ på sådant sätt/ komma i sin indelte lön at missa/ alden-
stund

stund de ingen mactt ega/ widare at befatta sig med sadana hem-
man/ än at upbära räntan/ och efterfråga/ huruvida de för-
swarligen brukas: Kongl. Maj:tt kan til en sadan ersättning
så mycket mindre bewillia/ som uti 1684. års Reglemente och
1685. års Förklaring deröfwer ingen ändring kan göras;
Och det desutan skulle lända Kongl. Maj:tt och Cronan til nå-
gon last/ af hwariehanda efterföljd. När derföre Officerarne
nyttia deras rättighet/ at hafwa et noga inseende på Lönings-
hemmanens häfd och bruk/ låra de förmodetligen undgå den
befarade misfningen/ häst som både i fiendtliga tider/ och då
Regementet står hemma i landet/ ingen ändring med Abber
på Löningshemman af Landshöfdingen eller Cronobetienten
bör företagas/ innan som Löningsegaren/ eller den som des
Rätt bewakar/ först deraf sådt tilbörilig communication, då
han sielt/ när ändringen nödig befinnes/ har mactt at föreslå
en annan Abbo i stället: hwilken alltid skal wara närmast/ när
det finnes nöjacttig säkerhet hos honom för hemmanets häfd
och brukande.

^{4.}
Alagas öfwer den misfning/ som Indelningshafwarne deraf
känna/ at på de under Krigstiden i ödesmål råfande Lö-
ningshemman eller Rustnings-stammar/ skal wara givvit
6. å 8. och flera frihets-åhr/ hwarföre hemställes om icke fri-
hets-åhren på sadane hemman/ må aldradögst sträcka sig
til 3. eller 4. åhr/ efter man förmenar at den som brukar
hemmanet/ kan på den tiden sätta det i stånd igen/ och hafwa
sit arbete betalt: Kongl. Maj:tt har hwad Rustningsstammen
angår/ sig i nåder yttrat i den 28. §. af Kongl. Maj:ttis nådige
Resolution och Förklaring öfwer de utaf Krigsbefålet af de in-
delte Regementerne til häst wid påstående Riksdag ingifne all-
männa beswär. Men hwad Frihets åhren för Löningshemman-
nen widkommer/ så finner Kongl. Maj:tt i nåder/ at de böra
lämpas efter hwart och et hemmans tilstånd/ egor och best-
fenhet/ dock at hwad i detta fallet/ kan redan af Cammar-
Collegio efter behörig ransakning wara faststalt/ det bör icke
rubbas

286
rubbas/ utan derwid förblifwa. Men om några öde-lönings-
hemman wore/ för hwilka/ på sadant sätt/ inga Frihetsåhr
ännu blifwit bewilljade/ så är Kongl. Maj:ttis nådige willie/
at förutan det at sadant icke bör ske utan communication med
Lönings-egaren/ så skola dessa hemman af Predikstolarne och
wid Tingen allmänneligen utbiudas; Och der Löningsegaren
har at framte någon Abbo/ som det för minsta Frihetsåren
will uptaga/ bör den dertil wara närmast/ när han derjemte
gitter ställa nöjacttig säkerhet för hemmanets bruk och des
häfdande.

^{5.}
DEn ansöknig/ som göres/ at Auditeurer må wid Rege-
menterne bestås/ är redan afhulpen och bewilliad.

^{6.}
Andrages/ huruledes Sadelmakarne wid Regementerne til
häst äro omistelige/ i mynnerhet wid Rötten och Munstringar/
då ofta händer/ at Sadlarne på et eller annat sätt blifwa ofärdige/
och hästarna alltså deraf tryckte och förderfwade/ Rusthållarne
til skada: Kongl. Maj:tt finner samma bestaffenhet wara med
Sadelmakarne som med Hofflagarne/ om hwilckas bibehållan-
de Kongl. Maj:tt redan uti Resolution öfwer Krigsbefålets be-
swär/ af de indelte Regementen til häst/ uti 32. §. i nåder sig ut-
lätt/ at Hofflagarne må bibehållas och 4. Profosor deremot
afgå. Och som ännu en Profos kan indragas/ och således wid
hwart Regemente til häst/ lika som det är wid fotfolcket/ tre
Profosor allenast blifwa ståendes/ så kan Sadelmakaren der-
emot wid sin förra Indelning blifwa bibehållen.

^{7.}
Arhålles/ at med Regementernas beklädning och monte-
ring må förblifwa wid det/ som Höghetsal. Konung CARL
den XI:te förordnat/ så at Öfwerstarne dertil lämnas redbara
medel i händerne jemte förseglade prof monteringar, för hwil-
ka Öfwerstarne sedan böra wisa behörig redo och räkning.
Kongl. Maj:tt hafwer här om i den Instruction, som för Krigs-
Colle-

Collegium blifwit författat/ omständeligen förordnat. Men hwad Öfwerstarne kunna efter ordres hafwa af egna medel förskutit til sina Regementers beklädning/ det böra de få betalt/ när behörig räkning för hela Regements beklädningen wifes.

8.

Swad redogibrandet för Regementernas beklädning och de dertill upburne medel widkommer/ så är jemwäl derom i Instruccionen för Krigs-Collegium förordnat.

9.

Öfwer Krigs-befälet det förslag/ at ringare förseelser af de gemena/ emot deras Rusthållare eller Notar/ må wid Regements- och Compagnie Möten/ med spöslitande/ Tråhåst eller Pålen affstraffas. Kongl. Maj:tt finner detta vara betänckeligt/ dock så wida Officeraren kan dem emellan bilägga några sådana klagomål/ som af mycket ringa värde äro/ så kan det tillåtas. Men blifwer likwäl Rusthållaren eller Notan obetagit/ at söka Lag och Rätt/ i fall han med den tilbudne förlikningen ei skulle wara nögd

10.

Emställer Krigs-befälet i lika måtto/ om icke de klagomål och oordningar/ som härdröa afwanwordnad i Sängwännen och annorstädes af Soldater och Notarne/ emot deras Under-Officerare, och af Under-Officerarne emot deras Öfwer-Officerare, må wid Regements-Rätterne undersökas och affstraffas: Kongl. Maj:tt finner detta billigt och med Krigs-Articularnes IV. Tit. 36. §. enligt.

11.

Whälles/ at de Stämningar/ som angå någon Regements ledamot/ må försändas til Öfwersten/ på det han må kunna draga försorg/ at de instämde sig wid Domstolarne insinna/ samt i anledning af Kongl. Förordningar/ beordra Officerare, at wara tillstädes/ de instämdes Rätt at bewaka/ så

och

287
och at ingen af Regementet/ utom Öfwerstens wetskap och ordres, må fångslas och arresteras, undantagandes för dråp/ och sådana grofwa förbrötter/ som intet drögmål tåla. Kongl. Maj:tt eractar/ hwad det förra målet angår/ at det skulle förorsaka någon irring i processen, om stämningen skulle Öfwersten tillställas/ hwilcket ei altid kan ske så tidigt/ at den instämde kan winta tid efter lag til godo/ och således gifwa tillfälle til exceptioner och undanskytter/ hwarföre Kongl. Maj:tt finner bäst wara/ at stämningen skal tillställas Swatanden/ hwilcken har den samma för sin Officerare at upwisa/ som då prästwar/ huruwida någon å Regementets wägnar behöfwer/ för processens skull/ wara wid Domstolen tillstädes. Men i det senare målet/ och at ingen af Regementet/ må utan Öfwerstens wetskap och ordres arresteras, är Kongl. Maj:ttis nådige willie/ at det skal förblifwa wid Kongl. Förordningen af den 6. Septemb. 1684. så at Officerarne i alla de mål/ hwarutinnan Gouverneurerne och Landshöfdingarne finna sig wara föränlatne dem at inkalla/ måge sådant hörsamligen efterkomma/ och i annat fall til Fiscalist anslagande skyldige.

12.

Behåller Krigs-befälet/ det måtte Regementsstrifwarne tillhållas/ at författa Liquidationer öfwer de fångnas löner/ samt at Landshöfdingarne genom promt handräkning måtte förbielpa Officerarne til det Regementsstrifwarne kunna dem blifwa skoldige. Kongl. Maj:tt har redan/ på Krigs-Collegii underdånige föreställning/ omständeligen förordnat af den 2. Novemb. sidst. år/ huruledes öfwer de fångnas löner skal blifwa liquiderat, så at hwar och en/ utan långt uppehåld/ kan komma til rättighet med hwad han af Regementsstrifwaren kan hafwa at fordra/ hwarwid Kongl. Maj:tt i nåder bäst finner/ at det må förblifwa/ samt at Krigs-Collegium jerte flera wederbörande deröfwer afwarfsam hand hålla/ at de samma til alla delar blifwer wärckstält.

13. Sidr

För Krigsbefälet ansökning / at deras Försäkringsfedlar måtte / likmåttigt Kongl. Maj:ttis Förklaring på Krigsbefälets besvär wid 1719. åhrs Riksdag / blifwa inslöste : Härom är uti Reglementet för Ständernes Contoir förordnat / huruledes och på hwad sätt berörde Försäkringsfedlar komma at betalas och inslösas.

Begära de hemma tjenstgörande Officerare, hwilcke medelt de ifrån fångenskapet hemkomne / hafwa måst gå undan / at de måtte niuta lön för den tid / de gjort tjenst / innan de blifwit igen placerade : Kongl. Maj:tt har igenom des den 10. Decemb. 1722. utgångne nådige Förordning / så wida detta mål afgjordt / at alle sådane Officerare skola ifrån den tiden / de fått Krigs-Commissionens eller Krigs-Collegii inswising / niuta full lön. I öfrigt förblifwer Kongl. Maj:tt des Trogne Krigsbefäl med Kongl. gunest och nåde stedsse wälbewägen. Datum ut supra.

FRIEDRICH.

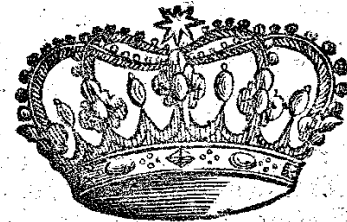
Kongl. Maj:ts

Nådige
RESOLUTION

Uppå

**Krigs-Befälets Besvär af de
indelte Regementerne til Håst.**

Gifwen S:ocholm i Råd-Cammaren den 16. Octobris 1723.

Cum Gratia & Privilegio S:æ R:æ Maj:tis

S:OERHOLM / uti det Kongl. Volktockeriet uplagdt /

Hos JOHAN HENRICH WERNER,
Directeur öfwer alla Tryckerien i Riket. 1724.